

Działania na ułamkach

— budujemy klasę Fraction

Rozwiązując systematycznie kolejne zadania, będziemy tworzyć własną klasę Fraction (ułamki) oraz programy ukazujące możliwości tej klasy.

Zadanie 1

Zbuduj klasę Fraction, która będzie zawierać dwa prywatne pola reprezentujące licznik i mianownik ułamka. W klasie tej umieść konstruktor z dwoma parametrami, który będzie budować ułamek na podstawie dwóch liczb całkowitych (licznika i mianownika), oraz publiczną metodę toString(), zwracającą ułamek w postaci łańcucha znaków, np. "4/13" (licznik, kreska ułamkowa / i mianownik). Napisz program pokazujący działanie konstruktora i zdefiniowanej metody.

Zadanie 2

Dodaj do klasy Fraction konstruktor bezparametrowy budujący ułamek odpowiadający liczbie 0 oraz konstruktor z jednym parametrem całkowitym m budujący ułamek m/1. Napisz program pokazujący działanie tych konstruktorów.

Zadanie 3

Utwórz w klasie Fraction konstruktor kopiujący i napisz program pokazujący działanie tego konstruktora.

Zadanie 4

Zauważmy, że obiekty `new Fraction(-3, 4)` i `new Fraction(3, -4)` reprezentują ten sam ułamek $-\frac{3}{4}$. Po zamianie obiektów na łańcuchy znaków (metodą `toString()`) otrzymamy odpowiednio `"-3/4"` i `"3/-4"`. Podobnie wyglądałaby sytuacja dla obiektów `new Fraction(2, 5)` i `new Fraction(-2, -5)` reprezentujących ułamek $\frac{2}{5}$. Zapis ułamka w postaci `"3/-4"` lub `"-2/-5"` nie wygląda korzystnie (lepiej będzie zapis `"-3/4"` lub `"2/5"`). Można przyjąć, że będziemy zapamiętywali zawsze dodatni mianownik, a znak licznika zadecyduje o znaku ułamka. Dodaj do klasy Fraction prywatną metodę, która wywołana wewnątrz konstruktora skoryguje licznik i mianownik ułamka zgodnie z przyjętą umową. Napisz program pokazujący skutki działania tej metody.

Metodę nazwij `correction()` (poprawka). Będzie ona przydatna podczas wyznaczania odwrotności ujemnego ułamka lub dzielenia przez taki ułamek.

Zadanie 5

Zauważmy, że obiekty `new Fraction(3, 4)` i `new Fraction(15, 20)` reprezentują ten sam ułamek $\frac{3}{4}$. Dodaj do klasy `Fraction` publiczne metody służące do skracania ułamka (przez największy wspólny dzielnik licznika i mianownika lub inną podaną wartość) oraz publiczną metodę pozwalającą na rozszerzanie ułamka. Napisz program pokazujący działanie tych metod.

Metodę skracającą ułamek nazwij `reduce()` (ang. *reducing fraction* — skracać ułamek). Do realizacji tej metody niezbędna będzie prywatna metoda obliczająca najmniejszy wspólny dzielnik (ang. *Greatest Common Factor* — GCF). Proponujemy w tym przypadku użycie polskiego skrótu nwd. Metodę rozszerzającą ułamek nazwij `equivalent()` (ang. *equivalent fraction* — ułamek).

Zadanie 6

W klasie `Fraction` utwórz metody zwracające nowy obiekt `Fraction`, będący iloczynem ułamka reprezentowanego przez ten obiekt i inny obiekt lub liczbę całkowitą. Napisz program pokazujący działanie tych metod.

Dzięki możliwości przeciążania nazw metod obie metody mogą mieć tę samą nazwę `mult()` (ang. *multiplication* — mnożenie).

Zadanie 7

W klasie `Fraction` utwórz metody statyczne (o nazwie `product()`, ang. *product* — iloczyn) zwracające obiekt `Fraction`, będący iloczynem dwóch ułamków, ułamka i liczby całkowitej lub dwóch liczb całkowitych. Napisz program demonstrujący działanie tych metod.

Zadanie 8

W klasie `Fraction` utwórz metodę zwracającą nowy obiekt `Fraction`, reprezentujący ułamek odwrotny do ułamka zawartego w obiekcie wywołującym tę metodę. Utwórz metodę statyczną o podobnej funkcjonalności. Napisz program pokazujący działanie tych metod. Wykorzystaj odwrotność do obliczenia ilorazu dwóch ułamków.

Metodom nadaj nazwę `multInv()`, pochodzącą od określenia ang. *multiplicative inverse* — odwrotność (liczby).

Zadanie 9

W klasie `Fraction` utwórz metody zwracające nowy obiekt `Fraction`, będący ilorazem ułamka reprezentowanego przez ten obiekt i inny obiekt lub liczbę całkowitą.

Metodom nadaj nazwę `div()` (ang. *division* — dzielenie).

Zadanie 10

W klasie `Fraction` utwórz metody statyczne (o nazwie `quot()`, ang. *quotient* — iloraz) zwracające obiekt `Fraction`, będący ilorazem dwóch ułamków, ułamka i liczby całkowitej lub dwóch liczb całkowitych. Napisz program demonstrujący działanie tych metod.

Zadanie 11

W klasie `Fraction` utwórz metody (o nazwie `add()`, ang. *addition* — dodawanie) zwracające nowy obiekt `Fraction`, będący sumą ułamka reprezentowanego przez ten obiekt i inny obiekt lub liczbę całkowitą. Napisz program pokazujący działanie tych metod.

Podczas dodawania ułamków o różnych mianownikach niezbędne jest sprowadzenie ułamków do wspólnego mianownika.

Wspólnym mianownikiem może być iloczyn mianowników, czyli dodawanie możemy wykonać według wzoru $\frac{a}{b} + \frac{c}{d} = \frac{ad}{bd} + \frac{bc}{bd} = \frac{ad + bc}{bd}$. Korzystniej będzie jednak obliczyć najmniejszą wspólną wielokrotność ($NWW(b, d)$) mianowników i tę liczbę przyjąć jako wspólny mianownik (zob. rozwiązania zadań 15.7 lub 15.9). Prywatną metodę `nww()` dodaj do klasy `Fraction`.

Zadanie 12

W klasie `Fraction` utwórz metody statyczne (o nazwie `sum()`, ang. *sum* — suma) zwracające obiekt `Fraction`, będący sumą dwóch ułamków lub ułamka i liczby całkowitej. Napisz program demonstrujący działanie tych metod.

Zadanie 13

W klasie `Fraction` utwórz metodę zwracającą nowy obiekt `Fraction`, reprezentujący ułamek przeciwny do ułamka zawartego w obiekcie wywołującym tę metodę. Utwórz metodę statyczną o podobnej funkcjonalności. Napisz program pokazujący działanie tych metod. Wykorzystaj ułamek przeciwny do obliczenia różnicy dwóch ułamków.

Metodom nadaj nazwę `addInv()`, pochodzącą od określenia ang. *additive inverse* — liczba przeciwna.

Zadanie 14

W klasie `Fraction` utwórz metody (o nazwie `sub()`, ang. *subtraction* — odejmowanie) zwracające nowy obiekt `Fraction`, będący różnicą ułamka reprezentowanego przez ten obiekt i inny obiekt lub liczbę całkowitą. Napisz program pokazujący działanie tych metod.

Odejmowanie możemy wykonać według wzoru $\frac{a}{b} - \frac{c}{d} = \frac{ad}{bd} - \frac{bc}{bd} = \frac{ad - bc}{bd}$ lub stosując jako wspólny mianownik $NWW(b, d)$. Proponujemy uprościć sprawę i zastąpić odejmowanie dodawaniem liczby przeciwnej: $\frac{a}{b} - \frac{c}{d} = \frac{a}{b} + \frac{-c}{d}$.

Zadanie 15

W klasie `Fraction` utwórz metody statyczne (o nazwie `diff()`, ang. *difference* — różnica) zwracające obiekt `Fraction`, będący różnicą dwóch ułamków lub ułamka i liczby całkowitej. Napisz program demonstrujący działanie tych metod.

Zadanie 16

Dodaj do klasy `Fraction` metody (`getNum()` i `getDen()`) pozwalające na odczytanie wartości prywatnych pól obiektu (licznika i mianownika ułamka reprezentowanego przez obiekt). Napisz program demonstrujący działanie tych metod.

Zadanie 17

Dopuszcza się zmiany wartości prywatnych pól obiektu (przy użyciu metod) w celu zmiany jego wartości bez tworzenia nowej instancji obiektu. Zdefiniuj w klasie `Fraction` metody `setNum(int)`, `setDen(int)` i `setFrac(int, int)`, które będą zmieniać wartość licznika, mianownika lub jednocześnie licznika i mianownika ułamka (obektu). Napisz program demonstrujący działanie tych metod.